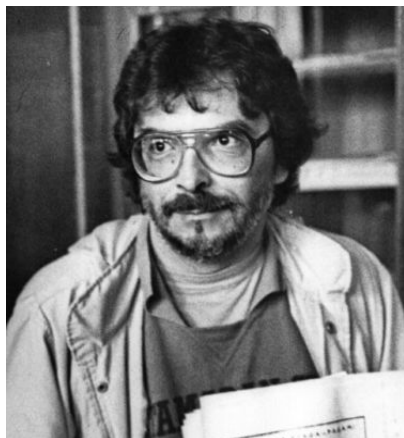

СОЛЬЧАНИК Роман (24. 09. 1944, с. Ужок, нині Ужгородського р-ну Закарпатської обл.) — історик, політолог. Разом із родиною емігрував до США. Закінчив Університет Ратґерса, 1973 здобув докторат у Мічиганському університеті. Викладав східноєвропейську, російську і радянську історію в Мічиганському університеті (1972—73) та в Університеті Ратґерса (1973—75); від 1977 — дослідник-аналітик, від 1988 — директор програми досліджень і розвитку радіо «Свобода» (м. Мюнхен, Німеччина); також був членом редакційної ради ж. «Сучасність»; від 1994 — аналітик відділу міжнародної політики центру RAND Corporation (м. Санта-Моніка, шт. Каліфорнія, США). Від 1998 — на пенсії. Вперше відвідав Україну як учасник конгресу Міжнародної асоціації українців (Київ, 1990), тоді ж побував у Львові, на батьківщині своїх предків. Товаришував із [Дж. Мейсом](#), який, як і С., був учнем [Р. Шпорлюка](#). Основний напрям наукових досліджень — новітня історія України, зокрема історія КПЗУ, українська суспільно-політична думка 20 ст., українсько-російські взаємини, пострадянські національні проблеми. Разом із [Т. Гунчаком](#) уклав збірник «Українська суспільно-політична думка в 20 столітті: Документи і матеріали» (т. 1—3, Нью-Йорк, 1983), періодично вміщував наукові статті про Україну, Росію та історію Східної Європи у часописах «Slavic Review» (США), «Soviet Studies»

(Велика Британія), «Сучасність», «Ost Europa» (Німеччина) та ін. Співредактор збірника «Culture and nations of Central and Eastern Europe: Essays in honor of Roman Szporluk» («Культура і нації Центральної та Східної Європи: Есе на пошанування Романа Шпорлюка», Кембридж, 2000).

Основні праці

The Communist Party of Western Ukraine, 1919—1938. Ann Arbor, 1974; 3 приводу 100-ліття заборони українства // Сучасність. 1976. Ч. 5; Russian language and politics // Soviet Studies. 1982. Т. 34, № 1; Centrifugal Movements in Ukraine and Independence' // Ukrainian Weekly. 1991, 24 Nov.; Ukraine from Chernobyl' to Sovereignty: a Collection of Interviews. London, 1992; Україна, Білорусь і Молдова: інтеграція по-імперськи, русифікація і боротьба за національне виживання // Український історичний журнал. 1992. № 12; Ukraine, The (Former) Center, Russia, and «Russia» // Studies in Comparative Communism. 1992. Vol. 25, № 1; Ukraine and Russia. London; Bould; New York; Oxford, 2001; «Хотелось как лучше, а получилось как всегда», або Хіба ми не бачили цього кіна раніше? // Критика. 2019. Ч. 5—6; Що це за народи? // Там само. 2021. № 1—2.

Рекомендована література

1. Міщенко М. Доктор Сольчаник: Уперше на Батьківщині, якій присвятив життя // Молода Галичина. 1990, 13 верес.;
2. Озерова М. Б. Зустріч у редакції з політологом з Німеччини, доктором Романом Сольчаником // Український історичний журнал. 1991. № 2;
3. О. Vasylevska. Historian Roman Solchanyk: «Nations are built, not born» // Day. 2005. № 32;
4. Лисенко І. «Нове українське суспільство наполегливо і невпинно будує власний європейський дім» — Роман Сольчаник про доленосні кроки України // Мат. 6-ї Всеукр. наук.-практ. конф. «Війна в істор. та індивід. пам'яті»: Тези доп. Кривий Ріг, 2023.

[В. П. Мацько](#)

Бібліографічний опис:

Сольчаник Роман / В. П. Мацько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890683>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).